

sygn. akt: **IC 481/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 25 listopada 2013 roku

Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Marek Tęcza

Protokolant sekr. sądowy Justyna Łazińska

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2013 roku

sprawy z powództwa **A. B.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki A. B. kwotę 5.246, zł (pięć tysięcy dwieście czterdzieści sześć złotych) z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 5.000, zł od dnia 01 lutego 2011 roku do dnia zapłaty,
- od kwoty 246, zł od dnia 28 marca 2013 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.963, zł (jeden tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200, zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

III. nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. w W. uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lubinie kwotę 238, zł (dwieście trzydzieści osiem złotych) tytułem brakującej kwoty wynagrodzenia biegłego.

sygn. akt: IC 481/13

UZASADNIENIE

Powódka A. B. wystąpiła z powództwem przeciwko (...) S.A. w W. domagając się zapłaty kwoty 5.246, zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 5.000, zł od 01 lutego 2011 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 246, zł od dnia 28 marca 2013 roku do dnia zapłaty. Ponadto wniosła o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przypisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 1.217, zł. W uzasadnieniu wskazała, że 29 listopada 2010 roku doszło do zdarzenia w wyniku, którego uszkodzeniu uległ samochód osobowy M. (...) nr rej. (...) stanowiący własność powódki, która posiadała w towarzystwie pozwanego ubezpieczenie autocasco. Strona pozwana wyceniła szkodę na kwotę 10.543,27 zł z którą to wyceną powódka nie zgodziła się i w autoryzowanej stacji obsługi M. w L. wykonała kosztorys naprawy na kwotę 24.506, zł a po odjęciu udziału własnego w szkodzie w 35 % uznała, że należne jej odszkodowanie powinno wynieść co najmniej 15.500, zł co po odjęciu wypłaconej przez stronę pozwaną kwoty daje 5.000, zł. Ponadto powódka domagała się zwrotu kwoty 246, zł za wykonaną kalkulację.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko przyznała, że ubezpieczyła pojazd marki

M. (...) o nr rej. (...) w ramach dobrowolnej umowy AC. W związku z kolizją drogową z 29 grudnia 2010 roku, w której uczestniczył pojazd powódki, przeprowadzono postępowanie likwidacyjne i wypłacono w związku z zaistniałą szkodą kwotę 10.543,27 zł. Ponadto strona pozwana stwierdziła, że opinia prywatna przedłożona przez powódkę jest wyłącznie prywatnym dokumentem, który stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Szkada była likwidowana w ramach dobrowolnej umowy ubezpieczenia autocasco i na zasadach określonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia, czyli na podstawie systemu E. bez podatku VAT, przy czym wycena kosztów naprawy pojazdu dokonywana jest z uwzględnieniem cen usług i części zamiennych stosowanych w Rzeczypospolitej Polskiej w dniu ustalania odszkodowania. Kosztorys naprawy został sporządzony przez ubezpieczyciela, w toku postępowania likwidacyjnego, zgodnie z zasadami ustalonymi w ogólnych warunkach ubezpieczenia i dlatego strona pozwana uznała powództwo za nieuzasadnione.

W toku postępowania sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. B., jako właścicielka pojazdu M. (...) nr rej. (...), wyprodukowanego i zarejestrowanego w 2005 roku, zawarła z (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na okres od 14 maja 2010 roku do 13 maja 2011 roku. W ramach tej umowy zostało również wykupione ubezpieczenie autocasco przy określeniu sumy ubezpieczenia pojazdu na kwotę 71.000, zł natomiast wariant ubezpieczenia autocasco określono jako warsztat w sprzedaży pakietowej. Umowa została potwierdzona polisą nr (...), a jej integralną częścią były ogólne warunki ubezpieczenia zatwierdzone uchwałą Zarządu (...) S.A. w W. nr (...) z dnia 09 lutego 2009 roku.

dowód: okoliczności bezsporne, odpis polisy ubezpieczeniowej nr (...) k. 19-21, ogólne warunki ubezpieczenia AC k. 79-81.

Zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia odszkodowanie to świadczenie pieniężne przysługujące od (...) S.A. ubezpieczonemu w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, ustalone według zasad określonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia i umowie ubezpieczenia. Okres eksploatacji pojazdu liczony jest od daty pierwszej rejestracji pojazdu dokonanej w roku jego produkcji do pierwszego dnia okresu ubezpieczenia. Wycena kosztów naprawy dokonywana jest z uwzględnieniem cen usług i części zamiennych stosowanych w Rzeczypospolitej Polskiej w dniu ustalenia odszkodowania. Przy ustalaniu odszkodowania w wariantcie wycena sporządza się ją według zasad zawartych w systemie A. lub E. bez podatku VAT z zastosowaniem: norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu, stawki za 1 roboczogodzinę ustalonej przez (...) S.A. w oparciu o średnie ceny usług na terenie działalności jednostki organizacyjnej (...) S.A. likwidującej szkodę oraz cen części zamiennych i materiałów zawartych w wyżej wymienionych systemach. Przy czym ceny części zamiennych (zespołów) zakwalifikowanych do wymiany, pochodzących z baz producentów i oficjalnych importerów pojazdów, pomniejsza się w zależności od okresu eksploatacji pojazdu. Dla pojazdów powyżej 5 do 8 lat procent pomniejszenia to 35. Przy przyjęciu wariantu warsztat na wniosek ubezpieczonego ustalenie odszkodowania może być dokonane według zasad określonych w wariantcie wycena. (...) S.A. wypłaca odszkodowanie w terminie trzydziestu dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.

dowód: ogólne warunki ubezpieczenia k. 78-81.

W dniu 29 grudnia 2010 roku w G. na ulicy (...) kierując pojazdem stanowiącym własność A. M. B. nr rej. (...) L. B. wpadł w poślizg i uderzył przodem w tył stojącego V.. W wyniku zdarzenia uszkodzeniu uległo wiele elementów przodu pojazdu, w tym: przedni zderzak wraz z jego elementami, maska silnika, reflektory przednie wraz z ramami i elementami mocującymi, błotnik przedni lewy, elementy przednich nadkoli, kondensator, zwrotnica przednia lewa, czy chłodnica. W dniu 29 grudnia 2010 roku A. B. zgłosiła szkodę. (...) S.A. w W. w toku postępowania ustalił wysokość szkody na kwotę 10.542,27 zł netto (12.966,99 zł brutto). Na podstawie decyzji z 08 marca 2011 roku ustalono ostatecznie szkodę w pojeździe A. B. na kwotę 10.542,27 zł którą to kwotę jej wypłacono.

dowód: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k. 74 akt szkody (...), zgłoszenie szkody k. 1-3 akt szkody (...), fotografie k. 7-18, 38-64, 76-79, 88-98 akt szkody (...), opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu

drogowego k. 48-61, rozliczenie szkody k. 13, kalkulacja naprawy (...) Centrum (...) k. 14-18, decyzja z 08 marca 2011 roku k. 87 akt szkody (...).

A. B. uznała, że wypłacona kwota została ustalona w sposób niezgodny z zasadami zawartymi w łączącej strony umowie ubezpieczenia i zwróciła się do (...) w L., który sporządził wycenę szkody, określając koszty naprawy na 30.143, zł brutto (24.506,50 netto). Za wycenę A. B. uiściła kwotę 246, zł. Pismem z 02 grudnia 2011 roku wystąpiła do (...) S.A. w W. o dopłatę z tytułu odszkodowania kwoty 5.324, zł.

dowód: kalkulacja naprawy nr 07,03, (...) z 18 marca 2011 roku k. 6-11, faktura VAT nr (...) z 22 marca 2011 roku k. 12, kopia pisma powódki z 02 grudnia 2011 roku k. 101-102 akt szkody (...).

Wartość szkody powstałej w wyniku zdarzenia z dnia 29 grudnia 2010 roku w pojeździe M. (...) nr rej. (...), stanowiącym własność A. B., wyniosła 15.499,91 zł netto, czyli po powiększeniu podatek VAT 18.909,89 zł brutto. Wartość rynkowa pojazdu na dzień 29 grudnia 2010 roku przed szkodą wynosiła 71.500, zł.

dowód: opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej k. 48-61.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jako uzasadnione należało uwzględnić w całości. Odpowiedzialność strony pozwanej wynika z art. 805 kc, zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, przy czym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie, przy ubezpieczeniu majątkowym, określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

W przedmiotowej sprawie strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności i uszkodzenia poszczególnych elementów oraz podzespołów pojazdu powódki, okoliczności te zostały potwierdzone przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew, przez co nie było potrzeby prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego (art. 229 kpc). Przedmiotem sporu natomiast było ustalenie wysokości odszkodowania przysługującego za uszkodzenie pojazdu, a w konsekwencji przy zastosowaniu jakich stawek za roboczogodzinę i jakich cen części zamiennych i materiałów należało ustalić wysokość kosztów naprawy pojazdu. Strona pozwana podnosiła, że wypłacona przez nią w postępowaniu likwidacyjnym suma w całości zaspokajała roszczenia powódki.

Zgodnie z § 22 ustęp 3 pkt 2 ogólnych warunków ubezpieczenia na wniosek ubezpieczonego ustalenie odszkodowania może być dokonane według zasad określonych w wariantcie wycena. Ze względu na to, że obowiązek naprawienia szkody aktualizuje się już w momencie jej wyrządzenia, jego realizacja nie jest uzależniona od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawiać (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 15 listopada 2001 roku w sprawie III CZP 68/01, w wyroku z 16 maja 2002 roku w sprawie V CKN 1273/00, czy uzasadnieniu uchwały z 17 maja 2007 roku w sprawie III CZP 150/06). Powódka zwróciła się o ustalenie odszkodowania według zasad określonych w wariantcie wycena, co również nie było kwestionowane. Zasady określania odszkodowania w tym wariantcie określone są w § 22 ustęp 1 i 2 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco. W oparciu o te zasady wysokość szkody wyliczył biegły sądowy z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego Z. D. (1). Zakres naprawy, czyli rodzaj uszkodzonych elementów, z wycen sporządzonych przez stronę pozwaną (kalkulacja nr (...) z 03 marca 2011 k.16) oraz powódkę (kalkulacja nr 07,03,2011 z 18 marca 2011 roku k. 9) pokrywał się. Różnice dotyczyły ilości i kosztów 1 roboczogodziny za prace blacharskie i lakiernicze oraz cen części zamiennych. Biegły dokonał wyceny w oparciu o system kalkulacyjny A., a więc zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia. Przyjął określone w tym systemie normy czasowe, średnie stawki za roboczogodzinę przyjęte na rynku lokalnym (co nie zostało zakwestionowane przez strony postępowania) oraz ceny części oryginalnych zgodnie z systemem A.. Zdaniem sądu uzasadnionym było przyjęcie kosztu nowych, certyfikowanych i oryginalnych części zamiennych, bowiem ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonego pojazdu. Należy wskazać, że przywrócenie rzeczy uszkodzonej do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu jej do stanu używalności w takim zakresie, jaki istniał przed wyrządzeniem szkody (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 20 października 1972 roku w sprawie II CR 425/72). Podkreślić przy tym należy, że

tylko części oryginalne dają gwarancję należytej jakości i prawidłowego współdziałania z pozostałymi podzespołami naprawianego samochodu. Z tzw. zamiennikami mogą bowiem pojawiać się problemy w warsztatach naprawczych związane z odchyleniami choćby nieznacznymi od części oryginalnych (np. gdy chodzi o idealne dopasowanie elementu do pozostałych w pojeździe). Ponadto zgodnie z poglądem wyrażonym w uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku w sprawie III CZP 80/11 – zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Dopiero jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi. Strona pozwana nie wykazała, żeby użycie oryginalnych części, przyjętych według przewidzianego w ogólnych warunkach ubezpieczenia systemu A., doprowadziło do wzrostu wartości pojazdu przed wypadkiem, a ponadto biegły w swojej opinii odniósł się do tej kwestii (k. 51, str. 4 opinii), ponadto zastosował określony w § 22 ustęp 2 pkt 4 wskaźnik procentowy związany z okresem eksploatacji pojazdu czyli 35 % (k. 59 – strona 5 kalkulacji).

Opinia ta stanowiła podstawę ustalenia przez sąd wysokości szkody w pojeździe powódki. Wskazać należy, iż z istoty celu dowodu z opinii biegłego wynika, że jeśli rozstrzygnięcie sprawy, jak w tym przypadku, wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłego jest konieczny. W takim przypadku sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego, jeśli jest ona prawidłowa i jeśli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym. Zdaniem sądu sporządzonej w postępowaniu opinii biegłego sądowego Z. D. (1) należy przyznać pełen walor wiarygodności, bowiem była jasna, logiczna i wyprowadzone przez biegłego wnioski co do ogólnych zasad wyliczenia kosztu naprawy samochodu powódki były zasadne w świetle wskazań wiedzy technicznej, zasad doświadczenia życiowego, reguł określonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia, a ponadto co należy podkreślić nie była ona kwestionowana przez żadną ze stron.

Za uzasadnione należało uznać również wliczenie do sumy odszkodowania podatku VAT. Stosownie do postanowień z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz.U. Nr 97, poz. 1050 ze zm.), cena towaru lub usługi opodatkowanej podatkiem VAT obejmuje wielkość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą nabywca obowiązany jest zapłacić sprzedawcy za towar lub usługę wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług, więc miernikiem wysokości szkody ustalonej według cen kosztów naprawy jest tak właśnie określona cena naprawy pojazdów. Jest to zatem cena części zamiennych i usług obejmująca podatek VAT (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 kwietnia 1997 roku w sprawie III CZP 14/ 97, wyroku z dnia 11 czerwca 2001 roku w sprawie V CKN 226/00, wyroku z dnia 07 sierpnia 2003 roku w sprawie IV CKN 387/01 oraz uchwale z dnia 17 maja 2007 roku w sprawie III CZP 150/06), wyjątkiem jest sytuacja, w której poszkodowana mogłaby podatek ten odliczyć, co nie miało miejsca w tej sprawie.

Wobec powyższego sąd uznał za uzasadnione żądanie powódki zasądzenia brakującej kwoty odszkodowania w wysokości 5.000, zł. Ponadto powódka dochodziła zwrotu kosztów prywatnej wyceny poniesionych w postępowaniu przedsądowym w wysokości 246, zł. Sąd uznał to żądanie za usprawiedliwione, gdyż wydatek ten był celowy i umożliwił powódce, jako osobie nie posiadającej wiedzy specjalnej, weryfikację stanowiska strony pozwanej dotyczącego decyzji o przyznaniu odszkodowania. Zgodnie więc z uzasadnieniem wyroku Sądu Najwyższego z dnia 02 września 1975 roku w sprawie I CR 505/75 oraz uchwały Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 roku w sprawie III CZP 24/2004 w takim wypadku koszt ekspertyzy stanowi szkodę ulegającą naprawieniu (art. 361 kc).

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 kc i art. 482 kc. Zgodnie z art. 817 § 1 kc i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, który został powtórzony w ogólnych warunkach ubezpieczenia, a stanowi że jeżeli nie umówiono się inaczej, zakład ubezpieczeń obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie dni trzydziestu, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Natomiast orzeczenie dotyczące odsetek od kwoty za sporządzoną kalkulację naprawy sąd oparł o żądanie zawarte w pozwie, bowiem w tym piśmie powódka sformułowała żądanie zwrotu tej kwoty od strony pozwanej.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc. Na koszty procesu poniesione przez powódkę złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 263, zł, uiszczona zaliczka na koszty wynagrodzenia biegłego 500, zł (k. 43) i koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.200, zł ustalone na podstawie § 2 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 490) za nieuzasadnione sąd uznał żądanie zwrotu opłaty skarbowej od złożenia pełnomocnictwa 17, zł brak było bowiem dowodu jej uiszczenia. Łącznie powódka poniosła koszty w kwocie 1.936, zł i w takiej wysokości zasądzono ich zwrot.

Ponadto wobec brakującej kwoty wynagrodzenia biegłego w wysokości 238, zł (wynagrodzenie wyniosło 738, zł k. 64), która została wypłacona ze środków budżetowych Sądu Rejonowego w Lubinie, sąd nakazał stronie pozwanej, jako przegrywającej, uiszczenie tej kwoty na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lubinie.